

MANOLO MARTÍNEZ JIMÉNEZ

LA NIT QUE VA NÀIXER *CHIMO*

ANY 1964

Molt s'ha dit i s'ha escrit sobre l'autor de la marxa mora *Chimo*. El que vull contar-los en aquestes línies és que vaig tenir la sort de viure en primera persona i en directe la màgia d'aquella nit com a component de la banda Unió Artística Musical i sota la direcció de José Maria Ferrero Pastor, el Mestre, l'autor d'aquesta marxa mora que a través del temps esdevindria un referent fins a arribar a convertir-se en l'himne de les nostres festes morocristianes.

Els meus records d'aquella nit dels Alardos de les festes de 1964 segueixen vius perquè des de l'endemà de la seua estrena fins als nostres dies s'han succeït els seus comentaris escrits, fotografies, i posteriorment una infinitat d'audiovisuals. Com de lluny estàvem llavors d'imaginar l'esdevenir tan important d'aquella estrena. Qui podia imaginar que cinquanta anys després podríem portar la marxa mora *Chimo* en la butxaca per a poder escolar-la en qualsevol lloc i a qualsevol hora. Simplement, impensable.

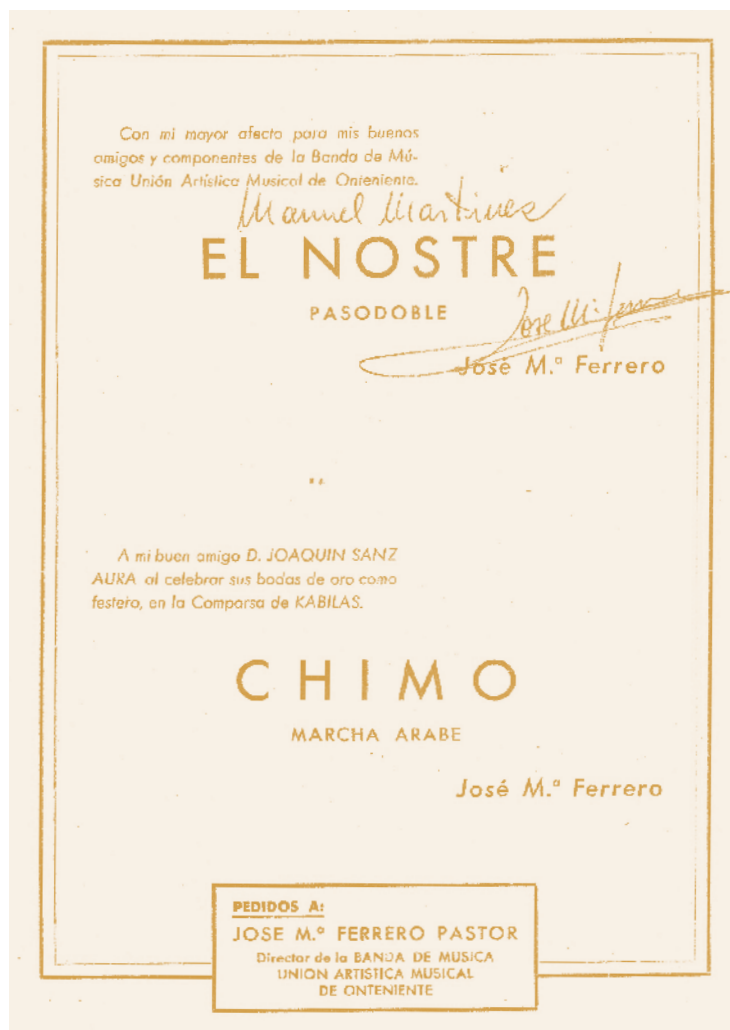
Tènia catorze anys, el record més cridaner per a un músic d'aquella edat va ser el comentari del Mestre, després de l'últim assaig abans d'interpretar-la en públic per primera vegada; ens va explicar que anàvem a estrenar-la al pati de la *Pensión Sol*, on eren els Kábilas sopant; era una sorpresa a un fester; formariem fora i entrariem tocant. "*I no vull sentir a ningú tocar fins que jo done l'entrada de la marxa!*" cosa rara ja que sempre se sol escalfar abans de començar. També recorde, una vegada acabada la interpretació, que hi va haver un llarg aplaudiment per als músics i sobretot per al seu autor i moltes felicitacions per part del senyor Joaquín Sanz i de la resta dels festers allí presents. Tot un orgull per al Mestre i per als seus músics.

Així naixia la marxa *Chimo* i encara que totes les coses importants en la vida necessiten una part de sort, la popularitat

i l'èxit d'aquesta marxa mora, sota el meu punt de vista, rau que el Mestre va saber conjuntar música (com és evident), fester i públic. Una marxa que no fóra de gran dificultat, que als músics no li resulta pesada, pel fet d'anar alternant fusta i metall, que es poguera interpretar amb uns trenta músics i se la poguera gaudir en moltes ocasions. I per al públic, fàcil d'assimilar sols escoltant-la unes poques vegades. Però cal tenir en compte que el seu valor artístic és major quan l'escoltem en una sala de concerts amb una gran banda i en directe perquè és ací on s'aprecien tots els seus matisos i la seua qualitat.

La interpretació de *Chimo* comporta molts sentiments, entre d'altres destacaria, en els primers compassos, un encantament i una incertesa que reflecteix la seua introducció, la qual cosa comporta que l'oïdor pose més atenció; un embuixament en les seues melodies interpretades per la fusta i un clar senyal de triomfalisme al final, en les trucades del metall, amb el persistent acompanyament de les trompes i baixos, sense perdre de vista el fil conductor de la percussió, i així arribar a la seua màxima esplendor.

És llavors quan el cap d'esquadra desfilirà amb la seua esquadra empunyant el sabre amb els seus braços en alt i quan la música, la festa i els espectadors donaran regna solta a la fantasia i a la imaginació.

Copia de la partitura del pasdoble *El Nostre* que el Mestre va dedicar als componens de la seua banda. Al mateix llibret també va incloure la marxa mora *Chimo*.

xer el llavors ministre d'informació i turisme, Fraga Iribarne, convidat per aquesta comparsa de la qual també era component Joaquín Sanz. També recorde el viatge més llarg vam fer a Ponteareas (Galícia) amb motiu d'un concert homenatge al compositor Reveriano Soutullo.

L'autor de *Chimo* no podia viure sense fer partícip als seus músics de les seues composicions i de la música en general, raó per la qual era molt perseverant i exigent; sempre donant explicacions amb la sana intenció de fer-nos sentir i comprendre el vertader significat de la música que assajàvem i així poder gaudir-ne plenament.

Mil gràcies, Mestre, pels milers de vegades que al llarg d'aquests cinquanta any he gaudit d'aquesta marxa, interpretant-la com a músic o desfilant com a fester. Sempre he tingut el mateix sentiment. I si haguera de ressaltar algun altre moment a més del de l'estrena, seria el dia que la interpretàrem en el carrer Major, davant de la casa de Joaquín Sanz, quan aquest era molt major i es trobava molt malalt; encara va tindre forces per a eixir a la balconada i saludar-nos al ritme de la marxa. I per últim el dia 23 de febrer d'enguany, en el concert del Mig Any, amb motiu de la celebració del cinquanta aniversari de la marxa *Chimo* en el teatre Echegaray, quan metafòricament vas ser tu, Mestre, qui vas tornar a dirigir aquesta marxa. Un moment molt especial ple d'enyorances i records.

La Societat Unió Artística Musical d'Ontinyent, la teua banda, el teu poble i tots els amants de la música sempre recordarem aquell fatídic 27 juny del 1987 i des d'aleshores seguim treballant perquè la teua obra i la teua persona perdure en el temps, amb reconeixements com el nomenament com a fill predilecte de la teua ciutat.

Quants records del teu comiat, un de tants el que et dedicà el meu pare, també component de la banda, en el programa de Santa Cecília d'aquell mateix any que deia així: *Adéu, Mestre Ferrero! Adéu, gran compositor! Adéu, amic Jose Maria! Adéu, amable Director!*

I com que la vida segueix, de segur que enguany sonarà l'emblemàtica *Chimo* en totes les comparses més i millor que mai. Les coses importants de la nostra ciutat som nosaltres els que hem de saber valorar-les i fer que, com diu el nostre president de la Societat de Festers Toni Morales: *"les Festes de Moros i Cristians siguen la millor manera de fer amics."* Per descomptat, gaudint de la música.

Una composició que des de fa cinquanta anys segueix captivant tant o més a mesura que passa el temps, ha de ser per necessitat molt grandiosa; i d'una manera molt especial per a quatre dels músics que encara quedem actius en la banda, i que juntament amb aquells que l'han deixat i els que han passat a formar part de la Unió Artística Celestial d'Ontinyent (entre ells el Mestre) vam tenir la sort d'estar allí aquella nit encantada en què va nàixer la marxa *Chimo*.

Si la importància de l'autor i les seues composicions és gran a nivell nacional i fora de les nostres fronteres, la seua part humana no és tan coneguda. El Mestre, del qual vaig tenir la sort de ser alumne de solfeig i d'estar sota la seua direcció tres dècades, era una persona senzilla, enamorat de la seua banda, amb un cor molt gran i un amor fidel a la ciutat que el va veure nàixer.

Quantes trobades, concerts, festivals per totes les nostres comarques i fora, i quantes vegades interpretant composicions per primera vegada. El Mestre sempre avantposava el nom del seu poble i de la seua banda, als seus mèrits. Arrere queden tantes històries de la nostra participació en festes com a Alcoi, on els músics teníem l'ocasió per la popularitat del nostre director de saludar a grans personalitats a nivell nacional com va passar amb motiu d'una de les capitanies de la comparsa Marrakesch d'Alcoi quan vam poder conèi-